

4/2023
(153) rok XXIII
ISSN 1508-5082

PODKARPACKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Jaki był 2023 rok? Podsumowanie

str. 4-5

Para Prezydencka w tańcu na gali Nagrody Gospodarczej

str. 6-7

Zacieśniamy współpracę z Krajem Saary

str. 16-17

o Rodzinie Ulmów w Brukseli i w Rzymie

STR. 8-13

Wesołych Świąt!

Z okazji zbliżającego się Bożego Narodzenia,
pragniemy życzyć Państwu,
aby tegoroczne Święta przyniosły
wiele radosnych, pięknych, wzruszających chwil
w gronie Rodziny oraz Bliskich
i były przepełnione atmosferą miłości, szacunku i zrozumienia.

W Nowym 2024 Roku życzymy zdrowia, pomyślności
i Bożego Błogosławieństwa,
pozwalającego z nadzieją, a także poczuciem bezpieczeństwa
patrzeć w przyszłość.

Władysław Ortyl
Piotr Pilch, Ewa Draus, Anna Huk, Stanisław Kruczek

Kalendarium rok 2023

Opracował: Krzysztof Witek

Styczeń

- XXIX Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Sportach Zimowych – Podkarpackie 2023;
- Sejmik Województwa Podkarpackiego ogłosił rok 2023 na Podkarpaciu Rokiem Rodziny Józefa i Wiktorii Ulmów z Dziećmi;

Luty

- Ruszył nowy Program Regionalny Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027. Wartość FEP to ponad 2,265 mld euro;
- Inkubator ESA BIC Poland rozpoczął swoją działalność na Podkarpaciu;
- Targi lotnicze Avalon 2023;

Marzec

- Największe wydarzenie w Polsce poświęcone tematyce rolniczej - Forum Rolnicze;
- Wizyta Brytyjskiego następcy tronu, księcia Walii na Podkarpaciu rozpoczęła dwudniowy pobyt w naszym kraju;

Kwiecień

- 13. rocznica katastrofy Smoleńskiej;
- Nowy Program Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027;
- 29. Sejmik Rehabilitacyjny Województwa Podkarpackiego;

Maj

- Wojewódzkie obchody 232. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- Inauguracja 62. Muzycznego Festiwalu w Łańcucie;
- XIV Pielgrzymka Samorządów Terytorialnych w Lubaczowie;
- Rozpoczęcie naboru wniosków do projektu RaP STEAM – robotyka i programowanie w szkołach podstawowych z terenu województwa podkarpackiego;
- X edycja Dni Otwartych Funduszy Europejskich w Sanoku;

Czerwiec

- „Samorządowiec z empatią” – wyróżnienie dla marszałka Władysława Ortyła w samorządowym rankingu Dziennika Gazety Prawnej;
- Pierwszy bezpośredni samolot z Rzymu wylądował w Jasionce;
- Trzecia edycja Carpathian Startup Fest.
- Uroczystość wręczenia Odznak Honorowych za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego. Wyróżnienia powędrowały do kilkunastu samorządowców z naszego regionu, w tym do marszałka Władysława Ortyła oraz wicemarszałka Piotra Pilcha;
- VI Podkarpackie Pokazy Lotnicze w Mielcu.

Lipiec

- III Festiwal Kultury Lasowiackiej;
- Delegacja z Podkarpacia w Gibraltarze – uroczystości upamiętniające tragiczną śmierć gen. Władysława Sikorskiego, który pochodził z naszego regionu;
- XIX Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych;

Sierpień

- XXIII Dożynki Województwa Podkarpackiego w Soninie;

Wrzesień

- BEATYFIKACJA BŁOGOSŁAWIONEJ RODZINY ULMÓW Z MARKOWEJ;
- Jubileusz 25-lecia Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w Rzeszowie;
- Druga edycja programu wspierającego dwujęzyczność w podkarpackich przedszkolach - „Dwujęzyczni od przedszkola”;
- Inauguracja Młodzieżowego Sejmiku Województwa Podkarpackiego;
- Festiwal Produktów Podkarpackich w Wańkowej.
- Po raz 18. na Podkarpaciu obchodzono Święto Miodu.

Październik

- Oddano do użytku nową linię kolejową z Rzeszowa do lotniska w Jasionce;
- Wizyta premiera M. Morawieckiego w Polskich Zakładach Lotniczych w Mielcu;
- Podczas 157. sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów, jego członkowie przyjęli opinię dotyczącą Strategii Dronowej 2.0. Pracami nad jej powstaniem kierował marszałek województwa podkarpackiego Władysław Ortyl. Więcej s. 14-15;
- Ruszył pierwszy nabór w ramach programu stypendialnego: „Podkarpackie wspiera lekarские specjalizacje deficytowe”;
- 21. edycja konkursu „Podkarpacka Nagroda Gospodarcza” oraz targi „Smaczne bo Podkarpackie”;

Listopad

- Rozpoczął się nowy etap w historii Zamku w Łańcucie. Stanowisko dyrektora objął dr Piotr Szopa;
- Wizyta Anke Rehlinger – Premier Kraju Związkowego Saary w województwie podkarpackim. Więcej s. 16-17;
- Wojewódzkie Obchody 105. Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości;
- XXI edycja Nagrody Gospodarczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tym razem na Zamku w Łańcucie;
- Debata „Jak wspierać polską gospodarkę opartą na wiedzy” z udziałem Prezydenta RP A. Dudy w przestrzeni Podkarpackiego Centrum Nauki „Łukasiewicz” w podrzeszowskiej Jasionce;
- Marszałek zaprezentował projekt budżetu na 2024 rok;

Grudzień

- Koncert Charytatywny w ramach akcji Podkarpackie Dzieciom;
- Ekspozycja wystawy „Samarytanie z Markowej” oraz projekcja filmu w Brukseli. Więcej s. 8-9;
- Prezentacja na Placu św. Piotra szopki bożonarodzeniowej z Markowej, która została wyróżniona w konkursie „100 presepi in Vaticano”. Więcej s. 12-13;
- XVII edycja EKOGALI - międzynarodowych targów żywności i produktów wysokiej jakości.

Podkarpacki Przegląd Samorządowy
Wydawnictwo Okolicznościowe
Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Wydawca: Urząd Marszałkowski
Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Al. Łukasza Cieplińskiego 4, 35-010 Rzeszów
tel. 17 860 6761, 17 8606762, faks: 17 850 1781
pps@podkarpackie.pl, www.podkarpackie.pl

Redaktor naczelny: Tomasz Leyko.

Redakcja: Monika Konopka, Aleksandra Gorzelak-Nieduży, Anna Magda, Krzysztof Witek.
Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Przygotowanie do druku i druk:
R2 Print, Płock, ul. Bielska 61/1
Nakład: 1000 egzemplarzy

Jaki był 2023 rok na Podkarpaciu

Zebrała Monika Konopka

Jerzy Borcz

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego

Rok 2023 był dla Podkarpacia szczególny. Beatyfikacja Rodziny Ulmów z Markowej zgromadziła dziesiątki tysięcy osób czczących absolutne poświęcenie ludzi, którzy mogą być przykładem dla nas wszystkich. Szczególnie w niespokojnych czasach, gdy zbrojna napaść Rosji na naszego sąsiada nie pozwala nam spokojnie myśleć o przyszłości.

Ostatnich kilka miesięcy funkcjonowania – po raz pierwszy tak długiej kadencji Sejmiku - karze nam również postawić pytania o to, czy zrealizowaliśmy wszystkie cele. Uważam, że mimo wielu globalnych kryzysów, nasze województwo rozwija się wspaniale i dobrze radzi sobie z wyzwaniami współczesności. A my, jako Radni Województwa wywiązaliśmy się ze swej roli. Pozostaje nam, dobrze zaplanować działania na rok 2024 tak, aby radnym przyszłej kadencji ułatwić szybki start.

Władysław Ortyl

Marszałek
Województwa Podkarpackiego

Rok 2023 dostarczył wielu wzruszeń i emocji. Na pewno do końca życia zapadnie mi w pamięci 10. dzień września. Na Podkarpacie zwrócone były oczy całego chrześcijańskiego świata. To dla mnie ogromny zaszczyt, że jako gospodarz województwa mogłem uczestniczyć w beatyfikacji Błogosławionej Rodziny Ulmów. Tysiące ludzi na samej uroczystości, mnóstwo wydarzeń towarzyszących, zainteresowanie najważniejszych osób w państwie, to pokazuje, jak mocne i wyraźne jest przesłanie, jakie niosą nam Wiktoria i Józef Ulmowie z dziećmi.

Na gruncie samorządowym ruszyliśmy z realizacją tak oczekiwanego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia. Mam nadzieję, że jego realizacja będzie toczyć się bez większych przeszkód. W polityce tym wydarzeniem roku były wybory parlamentarne, które zakończyły się nie do końca po naszej myśli. Przed nami kolejne wybory samorządowe, do których musimy się bardzo dobrze przygotować.

Ewa Draus

Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego

Rok 2023 był dla Podkarpacia wyjątkowy i niezwykle ważny, gdyż stał się czasem, a nasz region miejscem wydarzeń, które popłynęły stąd daleko w świat. Sprawia to beatyfikacja Rodziny Ulmów z Markowej, rodziny, która zapłaciła cenę życia za pomoc swoim żydowskim sąsiadom. Tysiące pielgrzymów, którzy przybyli do Markowej i wielu ludzi w różnych zakątkach Polski, Europy i świata poznało nie tylko ich heroiczną i tragiczną historię, ale mogło dostrzec sedno duchowości mieszkańców Podkarpacia, gen solidarności i pomocy bliźniemu, który jest dla nas tak ważny.

Na szczeblu samorządowym zrobiliśmy wiele, aby dokończyć kolejne cegiełki do rozwoju regionu. Dynamicznie ruszyliśmy z realizacją programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia, którego miliardy były tak wyczekiwane. Był to także rok, kiedy nasze projekty, takie, jak Podkarpacka Kolej Aglomeracyjna czy Podkarpackie Centrum Nauki „Łukasiewicz” realnie ukazały wymierne korzyści dla mieszkańców regionu. Zadbaliśmy o inwestycje komunikacyjne, czego świetnym przykładem jest całkiem nowa linia kolejowa do Jasionki, a które podnoszą infrastrukturę transportową na oczekiwany przez mieszkańców poziom. Konsekwentnie wdrażamy innowacyjne programy, robotyka i programowanie, dwujęzyczność najmłodszych, wsparcie doradztwa zawodowego – to tylko niektóre z nich. Nie zapominamy przy tym o dziedzictwie i naszych korzeniach. III Festiwal Kultury Lasowieckiej pokazał nam i tysiącom uczestników, że wiemy jak zachować nasze cenne tradycje i jak dać im nowe życie.

Jako samorząd regionu zadbaliśmy o tak potrzebny dla rozwoju lokalnych wspólnot wzrost środków na rozwój gospodarki wodno-ściekowej oraz inne dziedziny życia mieszkańców. Rok 2023 przyniósł więc wiele sukcesów i działań, z których jesteśmy dumni. Samorząd Województwa Podkarpackiego skutecznie realizuje plany i angażuje się w projekty na rzecz społeczności regionu, co sprawia, że Podkarpackie rozwija się i pięknieje.

Życzę, aby Święta Bożego Narodzenia były radosne, w Nowy 2024 rok, aby przyniósł piękne owoce naszej codziennej pracy na rzecz Podkarpacia i jego przyszłości.

Stanisław Kruczek

Członek Zarządu
Województwa
Podkarpackiego

Mija 58. rok w moim życiu, AD 2023, to kolejny trudny rok dla świata. Trwa wojna na Ukrainie, której końca nie widać, rodzą się kolejne konflikty zbrojne, takie jak w Palestynie.

Dla nas na Podkarpaciu - życie toczy się dalej. Realizujemy jako województwo nasz regionalny program Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, w kwocie ponad 10 miliardów złotych. Trwają nabory wniosków, do składania których zapraszam mieszkańców Podkarpacia. W stronę Barwinka budowana jest Via Carpatia, za kwotę ponad 30 miliardów złotych, która jest szlakiem rozwoju naszego województwa, połączy trzy morza i kilkanaście krajów z północy i południa Europy. Dla Podkarpacia ten szlak stanie się motorem napędowym rozwoju gospodarczego. Życzę radosnych, rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia, a w Nowym 2024 roku zdrowia i pokoju, bo te życzenia w ostatnich latach nabrały szczególnego, dosłownego znaczenia.

Piotr Pilch

Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Przewodniczący Klubu Radnych PiS w Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Mijający rok 2023 był bardzo dobry dla województwa podkarpackiego pod względem rozwoju infrastruktury, wydatkowania środków UE z kończącej się perspektywy oraz realizacji ważnych przedsięwzięć.

Według mnie, do najważniejszych zadań zrealizowanych w tym roku należy zaliczyć: ukończenie wielkiego projektu kolejowego czyli Podkarpackiej Kolei Aglomeracyjnej, a w tym wybudowanie zaplecza technicznego dla szynobusów; budowa nowej linii kolejowej do Jasionki oraz zakup kilkunastu nowych szynobusów; uruchomienie Podkarpackiego Centrum Nauki „Łukasiewicz” – i co cieszę, ogromne nim zainteresowanie; zakończenie wielu inwestycji drogowych, m.in. łącznika drogowego w Sanoku, obwodnicy Przeworska oraz ważnych dróg w Bieszczadach, np. Polańczyk – Solina. Istotne jest rozpoczęcie wielu kolejnych zadań z największymi w historii regionu inwestycjami drogowo-mostowymi – most w Stalowej Woli i most w Jarosławiu. Ważne było również pozyskanie kilkuset milionów złotych z programów rządowych na budowę nowych dróg, rozwój stref ekonomicznych w Stalowej Woli, Żurawicy i w Orłach, jak również utworzenie nowych oddziałów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej, w tym w zamku w Krasiczynie oraz plany utworzenia unikatowego muzeum na zabytkowym moście w Przemysłu.

Ucieszyły mnie także dodatkowe środki na bardzo potrzebną gospodarkę wodno – ściekową czyli na wodociągi i kanalizację oczyszczalni ścieków, jak również zdecydowane zwiększenie środków na podkarpacki sport.

Rok 2024 zapowiada się równie bogaty w inwestycje, dlatego dziękując za ten rok, życzę udanego i szczęśliwego Nowego Roku dla wszystkich Państwa, a szczególnie dla wszystkich moich Współpracowników z podległych mi Departamentów oraz Jednostek Organizacyjnych.

Jan Tarapata

Przewodniczący Klubu Radnych PSL w Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Wszyscy oczekiwaliśmy, że rok 2023 będzie rokiem spokojnym, bez konfliktów i wojen. Tak się jednak nie stało, ponieważ pojawiły się nowe zdarzenia: wysoka inflacja, wzrost cen energii i gazu, obciążenie podatkowe związane z Polskim Ładem, co przełożyło się na wzrost kosztów życia.

Możemy zadać sobie pytanie czy też rok 2023 był rokiem straconych nadziei na lepszą przyszłość, czy czasem przełomu i nowych wyzwań. Wybory parlamentarne i największa w historii frekwencja, dały odpowiedź na potrzebę zmiany funkcjonowania państwa.

Rok 2023 był początkiem opóźnionej i nowej perspektywy unijnej 2021-2027 z budżetem 2 mld 200 mln EUR, to wielkie wyzwanie dla Samorządu Województwa Podkarpackiego. Z kolei jednym z największych wydarzeń o charakterze religijnym była beatyfikacja Rodziny Ulmów, która dla Podkarpacia miała znaczenie szczególne.

Pragnę podziękować mieszkańcom Podkarpacia za współpracę i życzyć zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2024.

Anna Huk

Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego

Rok 2023 należy uznać za bardzo udany dla Samorządu Województwa Podkarpackiego. Udało się zrealizować wiele inwestycji na drogach wojewódzkich w planie jednorocznym. Są zadania realizowane z pozyskaniem środków zewnętrznych, są inwestycje wieloletnie. Należy podkreślić bardzo dobrą współpracę z samorządami powiatowymi oraz gminnymi. Udało się także zrealizować wiele cennych inicjatyw w zakresie kultywowania tradycji, kultury, rozwoju sportu, dbania o dziedzictwo narodowe. To efekt wspierania przez Samorząd Województwa Podkarpackiego organizacji pozarządowych. Wymierne korzyści przyniosły także innowacyjne programy np. z robotyki, dwujęzyczność przedszkolaków czy wsparcie doradztwa zawodowego oraz rozwój współpracy instytucji rynku pracy. Na pewno do historii przejdzie niezwykłe wydarzenie, jakim była beatyfikacja Rodziny Ulmów.

Piotr Tomański

Szef Klubu KO w Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Kochani, mamy nowego Premiera, który gwarantuje stabilizację, normalność i nadzieję.

Na Podkarpaciu Sejmik Wojewódzki poprosił nas radnych Koalicji Obywatelskiej o podsumowanie tego roku.

Chciałbym za pośrednictwem FB również pokazać o co chodzi w naszym małym sejmie, jakim jest sejmik województwa podkarpackiego.

Prawie 5 lat rządów PIS na Podkarpaciu w tej kadencji to całkowite zawłaszczenie przez PIS budżetu, inwestycji, władzy na wszystkich szczeblach samorządu województwa komisji czy decyzji personalnych.

W samym Sejmiku ponad 20 procent wzrosło zatrudnienie. Dotacje czy pomoc w większości przyznawane są dla ludzi czy samorządów związanych z PIS.

Mógłbym długo opisywać butę, arogancję władzy na Podkarpaciu i w sejmiku, ale przytoczę tylko jeden przykład - w sejmiku właśnie tworzy się budżet, więc mówiąc że PIS zawłaszczył wszystko, co możliwe poruszyłem ludzi w PIS, którzy mówią na 5 lat złóżcie jako koalicja jakiś wniosek lub wnioski do budżetu, żeby można było pokazać, że nie tylko PIS decyduje na co przeznacza środki.

Po analizie i rozmowach z samorządami wybraliśmy dotacje dla nowego Basenu powstającego w Przemysłu oraz na koncepcje i przygotowanie planów pod tkz Suchy port Żurawica - Przemysł - Medyka.

Przemyski Basen jest stary, ale mimo to w 2022 roku indywidualne bilety nie licząc szkół i instytucji kupiło 67 tysięcy ludzi, a z koncepcją rozwoju transportu kolejowego opartego na w/w miejscowościach nie podlega dyskusji.

Niestety już na poziomie komisji wniosek jeden jedyny do budżetu nie uzyskał poparcia.

Dlatego wiem, że PIS mówi i ma mi mieszkańcom, ale wspiera tylko partyjne rozwiązania stojące w sprzeczności ze zdrowym rozsądkiem i potrzebami wszystkich mieszkańców. Dlatego życząc Mieszkańcom Podkarpacia Wesołych Świąt chcielibyśmy jak odpowiedzialni Radni Koalicji Obywatelskiej życzyć 7 kwietnia zmian w sejmiku tak jak w Sejmie.

Pozdrawiamy i jeszcze raz życzymy Wesołych Świąt.

Nagroda Gospodarcza Prezydenta RP na zamku w Łańcucie

Monika Konopka
Fot. Anna Magda

Po raz kolejny na Podkarpaciu rozdane zostały najważniejsze gospodarcze nagrody dla polskich firm. Tym razem w Łańcucie, w majestatycznych wnętrzach tamtejszego zamku, prezydent Andrzej Duda wręczył statuetki zwycięzcom XXI edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W wydarzeniu uczestniczyła również Pierwsza Dama – Agata Kornhauser-Duda oraz Adam Kwiatkowski – Ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej.

Gałę na Zamku w Łańcucie, jako współorganizator i gospodarz regionu, otworzył marszałek Władysław Ortyl.

– Jest mi niezmiernie miło powitać parę prezydencką w podwojach tego zamku, instytucji samorządu województwa podkarpackiego, współprowadzonej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Cieszymy się bardzo, że to miejsce posłuży do tego, aby rozmawiać o gospodarce, aby doceniać tych, którzy ciężko na co dzień pracują, tworząc nasz budżet, uruchamiając nowe miejsca pracy, innowacje i działania, które służą rozwojowi gospodarczemu, ale też roztwierają naszą oczywistą – mówił marszałek Ortyl.

Intensywne prace kapituły

Kapituła Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP pracowała pod przewodnictwem prof. Krzysztofa Opolskiego. W Łańcucie obecny był jego zastępca - prof. Piotr Wachowiak, który powiedział, że „w tym roku kapituła bardzo się napracowała”, gdyż oceniała ponad 140 wniosków i wszystkie były bardzo dobre, zaś w wyborze nominowanych firm pomogły jasne kryteria.

– Różnice między osobami nominowanymi, a tą firmą, którą wybrał pan prezydent, są bardzo małe. To są drobiazgi. Dlatego wszyscy państwo możecie się czuć dumni, a my się z państwa czujemy dumni – powiedział prof. Wachowiak.

Na liście nominowanych do XXI edycji nagrody znalazło się 21 firm, spośród których prezydent wybrał zwycięzców. Wśród firm wskazanych przez kapitułę znalazły się dwie z Podkarpacia: Euro Eko i Ultratech oraz Cognor Holding, który ma swój oddział w województwie podkarpackim.

Awangarda biznesu

Prezydent Andrzej Duda, zwracając się do wszystkich gości, zapewnił, że gala Nagrody Gospodarczej jest dla niego szczególnie ważnym wydarzeniem o profilu gospodarczym i państwowym, podkreślającym rolę państwowotwórczą, jaką realizują przedsiębiorcy swoją codzienną pracą.

– Dziękuję za państwa wkład w rozwój Rzeczypospolitej, za wspaniałe re-

prezentowanie Polski na zewnątrz, przez wszystkich tych, którzy mają potencjał, odwagę, wyobraźnię i kreatywność, żeby iść ze swoimi produktami i podbijać zagraniczne rynki, rozwijać swoje przedsiębiorstwa także poza granicami – mówił Andrzej Duda.

Gości wydarzenia przywitał marszałek W. Ortyl

Prezydentowi RP towarzyszyła małżonka Agata Kornhauser-Duda

Gratulacje od prezydenta Andrzeja Dudy

Andrzej Duda zapewniał, że wszystkie nominowane firmy, niezależnie od tego, która zwyciężyła, są awangardą polskiego biznesu. W łańcuchu prezydent chwalił też województwo podkarpackie:

– *Jesteśmy na Podkarpaciu, w województwie, które w ostatnim czasie przechodzi tak niezwykłą ścieżkę rozwojową. To pozwala nieść - dzięki istniejącej infrastrukturze - pomoc walczącej z rosyjską agresją Ukrainie, a także pomoc tym, którzy z Ukrainy przybywają* – mówił Andrzej Duda.

Statuetki dla najlepszych

W ramach tegorocznej Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP wyróżnienia przyznane zostały, tak jak w ubiegłych latach, w pięciu kategoriach głównych oraz w dwóch kategoriach dodatkowych. Prezydent przyznał również nagrodę indywidualną oraz nagrodę specjalną.

Nagroda Gospodarcza Prezydenta RP to wyróżnienie gospodarcze, przyznawane raz do roku przez Prezydenta RP. Inicjatywa w ciągu kolejnych edycji zmieniała swoją formułę, jednak cel jej przyznawania pozostał ten sam: wspieranie i wyróżnianie najlepszych polskich firm. Nagrodą zostają uhonorowane przedsiębiorstwa, które przyczyniają się do rozwoju gospodarki narodowej, przestrzegają zasad odpowiedzialnego biznesu, promują pozytywny wizerunek Polski oraz stanowią wzór funkcjonowania dla innych firm.

Galę zakończył koncert młodych artystów z Domu Kultury w Przecławiu. W ich wykonaniu zostały zaprezentowane piosenki z tekstami Agnieszki Osieckiej.

Wspólne zdjęcie z artystami z MDK w Przecławiu

Laureatami XXI edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP zostały następujące firmy:

- W kategorii: Lider MŚP - Creotech Instruments
- W kategorii: Narodowy Sukces - Cognor Holding
- W Kategorii: Międzynarodowy Sukces – Integer.pl
- W Kategorii Odpowiedzialny Biznes – Unibep
- W Kategorii: Firma Rodzinna – P.P.H. Gałuszka, Krębuszewska i Wspólnicy
- W Kategorii: Badania+Rozwój - Interdyscyplinary Zespół Projektu BioMiStem
- W Kategorii: STARTUP_PL - WIDMO SPECTRAL TECHNOLOGIES
- Nagrodę Indywidualną otrzymał Bogdan Chmielewski, Prezes Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej w Stanach Zjednoczonych. Unia została założona na nowojorskim Brooklynie w 1977 roku przez grupę polskich imigrantów skupionych wokół ks. Longina Tołczyka i jest największą etniczną instytucją finansową w USA oraz największym polonijnym pracodawcą.
- Nagrodę Specjalną otrzymało zaś Województwo Lubelskie za szczególne zaangażowanie w rozwijanie inicjatywy Trójmorza. Cyklicznie organizowany Samorządowy Kongres Trójmorza w Lublinie stał się międzynarodowym wydarzeniem gospodarczym, skupiającym przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej oraz nauki i biznesu z 12 państw, które współtworzą tę inicjatywę.

Zwycięzcy konkursu i laureaci nagród specjalnych

Rodzina Ulmów w Brukseli

Tomasz Leyko
Fot. Anna Magda

– Wychodzimy z przesłaniem Błogosławionej Rodziny Ulmów poza Polskę – powiedział marszałek Władysław Ortyl. Pierwszym etapem podróży promującej tę piękną i heroiczną postać była Bruksela.

Mieszkańcy Brukseli, przedstawiciele Polonii mogą lepiej poznać historię Błogosławionej Rodziny z Markowej, ponieważ przed gmachem polskiej ambasady w Królestwie Belgii wyeksponowana została wystawa „Samarytanie z Markowej”.

Uniwersalne przesłanie

– Tu w Brukseli, przed Polską ambasadą rozpoczynamy cykl wydarzeń, w których chcemy pokazać tę historię i to przesłanie w Europie. Mieszkańcy Brukseli będą mogli poznać tę dramatyczną historię. Bardzo dziękuję panu Ambasadorowi za udostępnienie miejsca i współpracę. Chcemy to dziedzictwo promować poprzez wystawy i filmy możliwie często – powiedział marszałek Władysław Ortyl, podczas otwarcia wystawy „Samarytanie z Markowej”.

Plansze umieszczono na ogrodzeniu Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli. W otwarciu ekspozycji oprócz gospodarzy czyli Ambasadora RP w Królestwie Belgii Rafała Siemianowskiego oraz marszałka Władysława Ortyla uczestniczyli wicemarszałek Piotr Pilch, a także radni województwa podkarpackiego Dorota Łukaszyk, Maria Napieracz oraz Jacek Magdoń, który jest historykiem pracującym w IPN i podczas otwarcia uświetnił spotkanie, krótkim historycznym wstępem. Gościem wydarzenia był również Andrzej Bętkowski, marszałek województwa świętokrzyskiego wraz z radnymi.

Wystawa niemal w całości w prezentowanym obecnie kształcie graficznym

Spotkanie w Ambasadzie RP przy Królestwie Belgii

powstała w marcu 2016, w związku z otwarciem Muzeum Ulmów. Jest wynikiem współpracy Województwa Podkarpackiego i Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie. Jej twórcą jest dr Mateusz Szpytma, były dyrektor Muzeum im. Rodziny Ulmów, a obecnie zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, a projekt graficzny opracował Marcin Krzanicki.

Jej zawartość z upływem lat podlegała ciągłej aktualizacji i rozbudowie. Ostatnio była publikowana m.in. na dziedzińcu Belwederu podczas Nocy Muzeów 13 maja 2023 (nakładem IPN) oraz podczas premiery misterium „Przerwane Dzieciństwo” w Filharmonii Podkarpackiej, w przeddzień uroczystości beatyfikacyjnych Rodziny Ulmów (nakładem Województwa Podkarpackiego). Przygotowano ją w kilkunastu wersjach językowych.

– Historia wpływa na teraźniejszość, dlatego tak ważne jest to przesłanie, które niesie ze sobą postać nowych błogosławionych. Chcę podkreślić, że decyzją sejmu przyszyły rok w naszym

kraju będzie poświęcony Błogosławionej Rodzinie Ulmów – powiedział ambasador Rafał Siemianowski.

– Ważne aby o tym mówić nie tylko na Podkarpaciu, ale również trafić z tym przekazem do miast europejskich. W tym roku zaplanowaliśmy wydarzenia w Brukseli oraz w Rzymie – dodał marszałek Władysław Ortyl.

Nie skrywane emocje i wzruszenia

W Brukseli odbyła się też projekcja filmu „Ulmowie. Błogosławiona Rodzina”. Emisja dostarczyła mnóstwo wzruszeń i emocji. Film wyświetlono w brukselskim kinie multiplexowym „UGC” przy placu De Bruckere, a w holu przed wejściem do Sali widzowie mogli oglądać wystawę „Samarytanie z Markowej”. Gospodarzem spotkania był marszałek Władysław Ortyl, a współorganizatorem Dom Polski Wschodniej w Brukseli.

Wystawa „Samarytanie z Markowej” została wyeksponowana również przed projekcją filmu

Ambasador Rafał Siemianowski oraz marszałek Władysław Ortyl otwierają wystawę „Samarytanie z Markowej”

Sala kinowa wypełniona była do ostatniego miejsca, a wśród widowni przeważała Polonia mieszkająca w Belgii. Wielu widzów nie kryło wielkiego wzruszenia po obejrzeniu filmu. Rys historyczny do wydarzeń z 1944 roku przedstawił Jacek Magdoń. Natomiast o procesie beatyfikacyjnym, który przewijał się również w filmie opowiadał obecny również na pokazie ks. dr Witold Burda, postulator procesu beatyfikacyjnego. Przywołał trudne ele-

menty w jego pracy jak choćby szczegóły ekshumacji doczesnych szczątków rodziny Ulmów. Na widowni byli również wice-marszałek Piotr Pilch, radni województwa Maria Napieracz i Dorota Łukaszyk oraz marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski z radnymi.

Prapremiera filmu, którego autorem jest Dariusz Walusiak, odbyła się na Podkarpaciu 20 sierpnia 2023 w Miejskim Domu Kultury w Łąncucie. Zaangażowa-

nie Samorządu Województwa Podkarpackiego w jego promocję jest elementem działań związanych z ogłoszeniem roku 2023 przez Sejmik Województwa Podkarpackiego „Rokiem Rodziny Józefa i Wiktorii Ulmów z Dziećmi” na Podkarpaciu.

To nie ostatnie akcenty związane z promocją idei i postawy Rodziny Ulmów w Brukseli. W styczniu wystawa „Samarytanie z Markowej” wyeksponowana będzie w siedzibie Komitetu Regionów.

Delegacja samorządu województwa w Brukseli wraz z uczestnikami otwarcia wystawy. Stoją od lewej: Jacek Magdoń (radny), Katarzyna Sołek (dyr. Kancelarii Zarządu UMWP), Maria Napieracz (radna), Andrzej Bętkowski (marszałek woj. świętokrzyskiego), Rafał Siemianowski (Ambasador RP w Królestwie Belgii), Władysław Ortyl (marszałek woj. podkarpackiego), Piotr Pilch (wicemarszałek), Dorota Łukaszyk (radna)

Rzym, 4.12.23

Rzym, 4.12.23

Rzym, 4.12.23

Rzym, 3.12.23

Rzym, 4.12.23

Rzym, 4.12.23

Rzym, 1.12.23

Z rodziną Ulmów w Rzymie i w Brukseli

Rzym, 1.12.23

Bruksela, 11.12.23

Rzym, 1.12.23

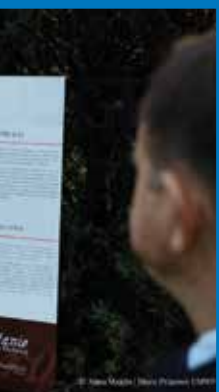
Rzym, 2.12.23

Rzym, 3.12.23

Bruksela, 11.12.23

Rzym, 3.12.23

Rzym, 6.12.23

Rzym, 6.12.23

ULMOWIE

patronami Podkarpacia?

Tomasz Leyko, Aleksandra Gorzelak-Nieduży
Fot. Sebastian Kieszkowski, Anna Magda

– Rozpoczynamy starania, aby Rodzina Ulmów była Świętym Patronem Województwa Podkarpackiego – powiedział podczas pobytu w Rzymie, marszałek Władysław Ortyl. Samorząd województwa przygotował cykl wydarzeń promujących postawę „Samarytan z Markowej” w stolicy Włoch oraz w Watykanie.

Podkarpacki tydzień w Rzymie rozpoczął się od dwóch projekcji filmu „Ulmowie. Błogosławiona Rodzina” w reżyserii Dariusza Walusiaka, towarzyszyła im wystawa „Samarytanie z Markowej”. Wśród gości znaleźli się m.in. Adam Kwiatkowski – Ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej, Jan Dziedziczak – sekretarz stanu w MSZ, Mikołaj Pawlak – Rzecznik Praw Dziecka oraz przedstawiciele duchowieństwa. Pokazom towarzyszyły także degustacje naszych rodzimych produktów przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich z Markowej.

Szopka z Markowej

W niedzielę 3 grudnia w polskim kościele pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rzymie po raz pierwszy zaprezentowano oficjalnie Szopkę Bożonarodzeniową z Markowej, która odwołuje się do historii Błogosławionej Rodziny Ulmów.

fol. Sebastian Kieszkowski

Kardynał Marcello Semeraro na otwarciu wystawy fotografii w Papieskim Uniwersytecie Świętego Krzyża. Z lewej marszałek Władysław Ortyl, z prawej ks. Witold Burda

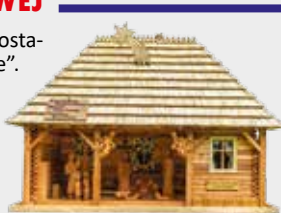
SZOPKA BOŻONARODZENIOWA Z MARKOWEJ

Stworzona przez lokalnego artystę Jana Szajera, zgłoszona została na Międzynarodową Wystawę „100 Szopek w Watykanie”. Trafiają na nią dzieła z całego świata, wykonywane przez artystów i rzemieślników, ale także amatorów, dzieci i młodzież szkolną. Do watykańskiego konkursu szopkę zgłosiło Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej w Markowej, które przy jej realizacji współpracowało z Towarzystwem Przyjaciół Markowej oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. Pomysłodawcą stworzenia szopki związanej z Rodziną Ulmów jest marszałek Władysław Ortyl.

Zgodnie z ideą św. Franciszka, który zapoczątkował ich powstawanie - przybliżyć wpatrującemu się w nie tajemnicę narodzenia Bożego Syna. I tak, jak w czasie wojny Ulmowie podzielili się swym niewielkim drewnianym domem z rodziną żydowską, tak w symbolicznej szopce dzielą się nią także ze Świętą Rodziną.

Markowska szopka zbudowana została z drewna i słomy. Mierzy ponad 1,7 metra długości i 1,3 metra wysokości. Przedstawia typową wiejską chatę o konstrukcji przystupowej.

W centrum domu ustawiona została Święta Rodzina, z boku towarzyszą jej Wiktoria i Józef Ulmowie wraz z Dziećmi. Wejścia do domu strzegą anioły. Na ścianie budynku upamiętnieni zostali Żydzi z Rodziny Goldmanów, którzy zginęli wraz z Ulmami. Szopka wykonana przez rzeźbiarza z Markowej jest wyrazem wdzięczności za beatyfikację Rodziny Ulmów oraz dowodem pamięci, o heroizmie i człowieczeństwie. W pełnej krasie widoczna jest na okładce niniejszego wydawnictwa.

8 grudnia szopka została ustawiona na Placu Świętego Piotra, jako część tradycyjnej wystawy gromadzącej sto podobnych dzieł z całego świata.

W świątyni odprawiona została także specjalna msza św. koncelebrowana przez ks. Pawła Ptasznika – rektora kościoła, ks. Piotra Bajora – referenta watykańskiej Dykasterii Kultury i Edukacji oraz ks. Witolda Burdę, postulatora procesu beatyfikacyjnego Rodziny Ulmów, który wygłosił homilię. W przejmującym kazaniu mówił o miłości bliźniego, która powinna być fundamentem szczęśliwej rodziny. Przykładem, jak tworzyć takie fundamenty, ma być dla nas rodzina Wiktorii i Józefa Ulmów.

– Dla mnie ta szopka jest piękna, taka podkarpacka, jakby prosto ze skansenu. Cieszymy się bardzo, że swoją symboliką nawiązującą do Rodziny Ulmów,

stanie wśród stu podobnych dzieł z całego świata. Nasza wizyta w Rzymie to podsumowanie Roku Rodziny Ulmów na Podkarpaciu. To ważne, aby ten heroiczny czyn był znany nie tylko u nas, ale w całej Europie i te wszystkie działania się do tego przyczynią, skłonią do refleksji, aby każdy miał w pamięci tę historię – powiedział marszałek Władysław Ortyl.

Patron fotografów

Z kolei 4 grudnia w Papieskim Uniwersytecie Świętego Krzyża odbyło się otwarcie wystawy fotografii Grzegorza Gałązki z uroczystości beatyfikacyjnych, którą przygotował Samorząd Województwa Podkarpackiego we współpracy z polską ambasadą przy Watykanie oraz wydawnictwem Bernardinum. W wernisażu wzięli udział kardynał Marcello Semeraro - prefekt Dykasterii ds. Kanonizacyjnych, który przewodniczył mszy beatyfikacyjnej w Markowej. Był również Ambasador RP w Watykanie Adam Kwiatkowski, ks. Luis Navarro - rektor uczelni, ks. Piotr Tarnawski z Sekretariatu Stanu, ks. Witold Burda - postulator procesu beatyfikacyjnego.

– Rodzina Ulmów to przykład jedności małżeńskiej, wychowania dzieci i gościnności, otwarcia na innych. Jej beatyfikacja ma unikalny charakter z wielu powodów. Po raz pierwszy cała rodzina została beatyfikowana, co więcej, wszyscy członkowie rodziny zginęli razem. Byli przykładem wiary i chrześcijańskiego życia w czasie prześladowań niemieckich nazistów – powiedział kard. Semeraro.

fot. Anna Miągda

Delegacja województwa na spotkaniu w Ambasadzie RP w Rzymie. Anna Maria Anders (ambasador), Piotr Pilch (wicemarszałek), Maria Fajger, Maria Napieracz, Andrzej Ćwierć Mariusz Król (radni), Robert Godek (dyr. dep. Kultury UMWP)

Jak dodał duchowny niewielu jest świętych lub błogostawionych, których życie jest tak udokumentowane fotograficznie. – *Myszę, że Józef Ulma mógłby być patronem fotografów* – dodał kardynał co publiczność nagrodziła dużymi brawami.

To właśnie w uniwersytecie marszałek oficjalnie ogłosił, że rozpoczęły się starania, aby rodzina Ulmów była patronem Województwa Podkarpackiego.

– Rok 2024 to 80. rocznica dramatycznego mordu na Rodzinie Ulmów więc również chcemy poprzez wiele wydarzeń upamiętnić tę historię. Zapraszamy na Podkarpacie Eminencję już dziś i mamy nadzieję, że będzie lądował na lotnisku w Jasione, które będzie nosić imię Błogostawionej Rodziny Ulmów. Chcę też poinformować, że rozpoczynamy procedurę i będziemy się zwracać do Jego Świątobliwości Papieża Franciszka, aby Błogostawiona Rodzina Ulmów była patronem Województwa Podkarpackiego. Prosimy Eminencję Kardynała o wsparcie tej inicjatywy – powiedział marszałek Władysław Ortyl. W tej części delegacji towarzyszyli mu wicemarszałek Ewa Draus i radni Czesław Łączak, Kamila Piech i Mieczysław Tolpa. W Rzymie był także dyrektor IPN o. Rzeszów Dariusz Iwaneczko i wójt Markowej Mirosław Mac.

niem wszystkich znanych i nieznanymi z imienia Sprawiedliwych i Ocalonych. W jego programie znalazły się inspirowane biblijną księgą oraz historią i piękną postawą Ulmów, utwory o zróżnicowanej stylistyce i ładunku emocjonalnym. Zostały skomponowane przez uznanych twórców, takich jak: Zbigniew Książek, Michał Zabłocki, Jerzy Łysiński, Bartek Gliński, Piotr Rubik, Golec uOrkiestra oraz Michał Jurkiewicz. Na scenie wystąpili wybitni artyści z Polski i świata. Biblijne psalmy zabrzmiały w wykonaniu światowej sławy nowojorskich muzyków żydowskich: Shulema Lemmera i Yaakova Lemmera, którym towarzyszył na fortepianie Menachem Bristowski. Swoją sztukę zaprezentowali artyści Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku oraz Zespół Band pod batutą Mirosława Błaszczyka, bracia Golec, Andrzej Lampert, Alicja Węgorzewska, Izabela Szafrąńska, Klaudia Majkowska, Małgorzata Markiewicz, Maria Coman, Grzegorz Wilk, a koncert prowadziła Magdalena Wolińska – Riedi.

Wśród widzów w Audytorium Conciliazione znaleźli się przedstawiciele samorządu województwa: wicemarszałek Piotr Pilch, radni: Maria Fajger, Maria Napieracz, Stefan Bieszczad, Mariusz Król, Andrzej Ćwierć, Bogdan Romaniuk. Na widowni zasiadła Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej i Republice San Marino – Anna Maria Anders. Obecni byli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, biskup pomocniczy archidiecezji przemyskiej Stanisław Jamrozek oraz przedstawiciele Polonii.

„Psalmy pokoju i dziękczynienia”

Mocnym akcentem był koncert „Psalmy pokoju i dziękczynienia” zorganizowany 6 grudnia przez Fundację SOAR przy dużej współpracy Samorządu Województwa Podkarpackiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Był to muzyczny hołd, będący jednocześnie upamiętnieniem Błogostawionej Rodziny Ulmów z Markowej, a zarazem uhonorowa-

fot. Sebastian Kreszkowski

Marszałek podczas otwarcia wystawy fotografii Grzegorza Gałązki

fot. Sebastian Kreszkowski

Wizyta w polskiej ambasadzie przy Watykanie. Stoją od lewej: Mieczysław Tolpa, Kamila Piech (radni), Ewa Draus (wicemarszałek), Adam Kwiatkowski (ambasador), Władysław Ortyl (marszałek), Czesław Łączak (radny)

Europejskie drony z podkarpackiego punktu widzenia

Tomasz Leyko

W tegorocznych obradach Komitetu Regionu najbardziej interesowała nas październikowa sesja. W jej trakcie przyjęto opinię nt. „Strategii dotyczącej dronów 2.0 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego ekosystemu bezałogowych statków powietrznych w Europie”. Pracami nad jej powstaniem kierował marszałek Władysław Ortyl.

Określono w niej możliwe sposoby kierowania dalszym rozwojem tej technologii, regulacji prawnych, przedstawiono wymagania operacyjne, techniczne i finansowe mające na celu uregulowanie kwestii mobilności dronów. Opinię przyjęto jednogłośnie.

Jaka rola samorządów?

– Cieszę się z wyniku głosowania. To było duże wyróżnienie kierować pracami, tworzyć opinię dotyczącą dronów. Podkarpackie jest województwem innowacyjnym, kwestie związane z lotnictwem to DNA tego regionu, mamy inteligentną specjalizację Lotnictwo i Kosmonautyka, dlatego podjęcie się tego zadania było dla mnie czymś naturalnym. Prace nad opinią strategii dronowej 2.0 skupiały się przede wszystkim na określeniu roli samorządów w budowie nowej rzeczywistości dronowej. Kierunek rozwoju technologii dronowej przyjęty przez Komisję Europejską jest jak najbardziej słuszny, jednak w celu zapewnienia jej zrównoważonego rozwoju niezbędna jest ścisła współpraca na szczeblach: europejskim, krajowym oraz regionalnym. Wierzę, że moja opinia pozytywnie przyczyni się do budowy potencjału dronowego Europy – powiedział marszałek Władysław Ortyl.

Prace nad opinią prowadzono w ramach Komisji COTER (Komisja Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE). W kwietniu marszałek prezentował ich pierwsze efekty podczas obrad komisji. 8 maja zorganizowano warsztaty doty-

Marszałek Władysław Ortyl w trakcie prezentacji ostatecznej wersji opinii. Obok ekspert Aneta Łobodzińska

Prezentacja opinii przez marszałka.

czące oceny oddziaływania terytorialnego. Pod koniec maja odbyły konsultacje w formule tzw. wysłuchania publicznego. Finalną wersję, COTER przyjęła pod

koniec czerwca, podczas wyjazdowego posiedzenia w rumuńskim Sibiu. W lipcu w urzędzie marszałkowskim w Rzeszowie doszło z kolei do debaty o dronach. Kon-

ferencja z udziałem gości i prelegentów toczyła się m.in. wokół kwestii ich wykorzystania, regulacji prawnych, wpływu na środowisko, a przede wszystkim tego, jak zwiększyć zaufanie publiczne do technologii dronowych, nadszarpnięte ich wykorzystaniem w działaniach wojennych i jak wykorzystać je w sytuacjach kryzysowych.

– *Najważniejsze, aby stworzenie tej opinii nie było ostatnim krokiem Komitetu Regionów w tej branży. Niezbędna jest ciągła analiza rynku, szybkie reagowanie na wdrażane zmiany, prowadzenie kolejnych działań, aktualizacje strategii, identyfikacja i niwelowanie ryzyka czy to dla społeczeństwa, środowiska, gospodarki, ekonomii. Konieczne są ciągłe działania* – dodał marszałek Władysław Ortyl.

Praca zespołowa

Głównym ekspertem przy tworzeniu opinii była Aneta Łobodzińska, specjalista w tej dziedzinie, na co dzień pracującą w branży, która wspólnie z mężem prowadzi Centrum Naukowo-Technologiczne Systemów Bezzałogowych, jest pilotem dronów oraz wykładowcą akademickim. Przy powstaniu opinii przeprowadzono także szereg konsultacji.

– *To była bardzo ciekawa praca. Systemy bezzałogowe to jedna z branż,*

które ma przed sobą wielką przyszłość, dlatego gruntowna analiza przepisów, które regulują funkcjonowanie dronów jest bardzo potrzebna. Cieszę się, że mieliśmy w tym swój udział – powiedział Aneta Łobodzińska.

Europejski Komitet Regionów to głos miast i regionów w Unii Europejskiej. Reprezentuje samorzady z całej Unii Europejskiej i doradza w sprawie nowych przepisów, które mają wpływ na miasta i regiony. Członkowie, to samorządowcy pochodzący ze wszystkich krajów UE.

Gratulacje po głosowaniu nad opinią dronową

Dyskusja w trakcie komisji COTER

”

Drony będą stopniowo wdrażane w kolejne dziedziny naszego życia i to właśnie rozmowy zarówno z przedstawicielami branży dronowej, administracji ale również z ludźmi niezwiązanymi z tym sektorem, uświadomiły mi jak odpowiedzialne zadanie stoi przed Komisją Europejską.– mówi marszałek Władysław Ortyl

foto. Justyna Róg

W rumuńskim Sibiu, po posiedzeniu komisji COTER odbył się pokaz wykorzystania dronów w praktyce

Zacieśniamy współpracę z niemieckim landem

Monika Konopka, Aleksandra Gorzelak-Nieduży, Fot. Anna Magda

Pod koniec roku Podkarpacie gościło delegację z Kraju Związkowego Saary, której przewodniczyła premier landu Anke Rehlinger. Wśród członków delegacji był też Holger Mahnicke – Konsul Generalny Niemiec w Krakowie. W programie wizyty były spotkania biznesowe, gospodarcze, konferencja z udziałem dziennikarzy regionalnych mediów oraz wizyta w muzeum w Markowej. Goście z Niemiec odwiedzili także walczący Lwów, aby nawiązać współpracę z tamtejszymi lokalnymi władzami.

Kraj Saary jest pierwszym i jedynym niemieckim landem, z którym Województwo Podkarpackie zawarło porozumienie o współpracy. Umowa, w której ustalono obszary współpracy, została podpisana w maju 2009 r. w Saarbrücken.

– *Wizyta przedstawicieli Kraju Saary, a zwłaszcza obecność pani premier, Anke Rehlinger, świadczy o tym, że kilkunastoletnia współpraca regionów wchodzi na nowy, wyższy poziom. Chcielibyśmy, aby objęła ona przede wszystkim sferę szeroko rozumianej gospodarki. Jesteśmy na to gotowi i otwarci* – tłumaczy marszałek Władysław Ortyl.

Biznesowe rozmowy w Jasionce

Premier Rehlinger towarzyszyła liczna delegacja. Na Podkarpacie przyjechali m.in. szef Kancelarii Stanu i pełnomocnik ds. europejskich David Lindemann, Minister Spraw Wewnętrznych Reinhold Jost, Minister Edukacji Christine Streichert-Clivot, Starosta Powiatu Theophil Gallo oraz zastępca Przewodniczącego Komisji Spraw Europejskich w Parlamencie Kraju Saary Roland Theis.

– *Kraj Saary i Województwo Podkarpackie utrzymują ważną wymianę, wspieraną przez partnerstwa lokalne, na bazie powiatów, ale też przez współpracę zwykłych ludzi. Chcemy ją wzmocnić i rozszerzyć, po tym jak przez długi czas nie było to możliwe z powodu pandemii* – mówiła jeszcze przed przyjazdem do Polski premier Rehlinger.

Trzydniowa wizyta rozpoczęła się od spotkania w Podkarpackim Parku Naukowo-Technologicznym, gdzie goście z Niemiec mogli poznać możliwości gospodarcze i turystyczne Podkarpacia. Gospodarzem spotkania był prezes Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Mariusz Bednarz. Merytoryczne prezentacje dotyczące Podkarpacia i możliwych płaszczyzn współpracy zaprezentowali przedstawiciele: Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera UMWP, Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Powitanie niemieckiej delegacji

Spotkanie w PPNT w Jasionce

– *Jesteśmy niewielkimi regionami, dlatego chcemy się uczyć, wymieniać doświadczeniami, jak wykorzystywać szanse, a także, jak korzystać z położenia przy granicy z innymi krajami. Pandemia przeszkodziła ostatnio w organizacji wielu spotkań, ale nasze stosunki nie bazują tylko na oficjalnych wizytach, ale raczej współpraca nasza jest oparta na bogatych kontaktach na niższym szczeblu* – mówiła premier Anke Rehlinger.

– *Współpracujemy na wielu płaszczyznach, ale chcielibyśmy jeszcze pogłębić działania na polu gospodarczym, ochrony zdrowia i naukowym. Naszą wspólną gałęzią przemysłu jest motoryzacja, ale branżą kluczową w regionie jest lotnictwo. Mamy więc wiele do zaoferowania* – zapewniał w Jasionce marszałek Ortyl.

Pierwszego dnia wizyty delegacja z Kraju Saary odwiedziła także firmę MTU, była w Podkarpackim Centrum

Nauki Łukasiewicz oraz na Uniwersytecie Rzeszowskim, gdzie prowadzono rozmowy o dalszej współpracy z Uniwersyte-tem Kraju Saary.

Wspólna konferencja prasowa

Drugi dzień wizyty upłynął głównie pod znakiem spotkania w urzędzie marszałkowskim i wspólnej konferencji prasowej. Marszałek podzielił się z dziennikarzami informacją na temat rozmów prowadzonych z premier Anke Rehlinger, czego one dotyczą i jakie są plany na przyszłość:

– Nasze rozmowy, spotkania potwierdziły, że chcemy bardziej intensyfikować obszar współpracy gospodarczej. Chcemy w dalszym ciągu kontynuować naszą współpracę związaną z edukacją, kulturą, ale także chcemy poszerzyć ten obszar o turystykę – mówił marszałek Ortyl.

Obszarem rozmów były także kwestie pomocy dla walczącej Ukrainy, jej akcesja do Unii Europejskiej. Premier Anke Rehlinger podkreślała, że jej kraj i region stoją po stronie walczącej Ukrainy i chcą ją wspierać.

– Nadal stoimy po stronie Ukrainy, również w obliczu nowych konfliktów, które się pojawiają. I podkreślamy to nie tylko poprzez podpisywanie porozumień czy jakieś oficjalne gesty, ale ważne są spotkania i wymiar praktyczny. Chcemy przede wszystkim towarzyszyć Ukrainie na drodze do UE – mówiła Anke Rehlinger.

Wyjazd do Lwowa

Potwierdzeniem tych słów była wizyta niemieckiej delegacji we Lwowie. Go-

ście z Niemiec chcieli nawiązać relacje z partnerami samorządowymi z obwodu lwowskiego.

– Chcemy utrzymać partnerstwo z Podkarpaciem i uzupełnić je partnerstwem z sąsiednim regionem ukraińskim – deklarowała premier Rehlinger.

– Polska jest krajem przyfrontowym. Podkarpacie jest regionem przyfrontowym, a miasta Przemyśl czy Rzeszów stały się centrami komunikacyjnymi dla osób udających się na Ukrainę. Kwestia odbudowy Ukrainy też będzie istotna dla tego regionu i właśnie tutaj powinniśmy o tym rozmawiać – mówił konsul Holger Mahnicke.

Wizyta w Markowej

Ostatniego dnia wizyty niemiecka delegacja odwiedziła Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny Światowej im. rodziny Ulmów w Markowej.

– To bardzo szczególne uczucie być tutaj w Markowej, w miejscu które jest symbolem odwagi i to odwagi skierowanej dla obrony życia żydowskich sąsiadów. Ponad 7 tysięcy Polek i Polaków otrzymało do tej pory tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, choć jestem przekonana, że w rzeczywistości było ich o wiele więcej. Naszym zadaniem jest pamięć i mówienie o ich odwadze. Z jednej strony musimy pamiętać o historii, a z drugiej trzeba zawołać - nigdy więcej! Nigdy więcej nie powinny się powtórzyć takie zbrodnie! Nigdy więcej nie powinno być tak, że okazanie ludzkiej dobroci staje się wyrokiem śmierci dla kogoś, kto chciał po prostu pomóc bliźniemu – powiedziała premier Kraju Saary Anke Rehlinger.

Częścią uroczystości w Markowej, symbolizującą pamięć o ofierze i dziedzictwie błogostawionej rodziny Ulmów, było przekazanie sadzonek młodych drzew jabłoni, w ramach akcji: „Po owocach ich poznacie”. Pierwszą z sadzonek marszałek Władysław Ortyl przekazał na ręce premier Anke Rehlinger. Druga – z rąk starosty łańcuckiego Adama Krzysztonia została wręczona staroście powiatu Saarpfalz dr Theophilowi Gallo. Sadzenie owocowych drzew zainicjował Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, aby upamiętnić wszystkich Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.

Ostatnim punktem wizyty niemieckiej delegacji na Podkarpaciu było zwiedzanie Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

Wspólna konferencja prasowa w UMWP

Jabłonki dla gości z Niemiec

Premier Kraju Saary zwiedziła muzeum w Markowej

Narodowe Święto Niepodległości

Oprac. i fot. Krzysztof Witek

Wojewódzkie Obchody Święta Niepodległości, jak co roku odbyły się w Rzeszowie. Rozpoczęto je złożeniem wieńców pod pomnikiem płk. Leopolda Lisa-Kuli. Kolejnym punktem obchodów była msza św. w Kościele Farnym, po której uczestnicy przemaszzerowali na Plac Wolności. Tam tradycyjnie na maszt podniesiono flagę Rzeczypospolitej Polskiej i odśpiewano Hymn Państwowy, a goście uroczystości uderzyli w Dzwon Niepodległości.

– *Narodowe Święto Niepodległości, wzbudza w naszych sercach i umysłach radość, poczucie dumy, ale i refleksję. 11 listopada 1918 roku, po 123 latach nieobecności na mapach Europy, Polska odzyskała niepodległość. Oddajemy hołd tym, którzy o niepodległość Najjaśniejszej Rzeczypospolitej walczyli* – mówi marszałek Władysław Ortyl.

To był koncert!

Monika Konopka
fot. Tomasz Leyko

KONCERT CHARYTATYWNY

Za nami niezwykle koncert, który odbył się w ramach akcji charytatywnej: „Podkarpackie Dzieciom”. Na scenie Filharmonii Podkarpackiej w Rzeszowie zaprezentował się Krzysztof Iwaneczko oraz Orkiestra Wojskowa z Rzeszowa. Podczas koncertu przeprowadzona została zbiórka pieniężna. Była także loteria fantowa oraz licytacja przedmiotów prze-

kazanych przez artystów, sportowców, przedsiębiorców i instytucje publiczne.

Wszystko po to, aby wesprzeć akcję zbiórki pieniędzy na zakup nowoczesnego, mobilnego aparatu USG do badań przyłóżkowych dla podopiecznych Oddziału Onkohematologii Dziecięcej w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim nr 2 w Rzeszowie. Cel to 200 tys. złotych.

To już szósta edycja akcji, która jest wspólną inicjatywą Przewodniczącego Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych oraz Fundacji „Iskierka”. Zbiórka trwa do 31 grudnia, można dołączyć do niej w każdej chwili. Szczegóły na: www.podkarpackiedzieciom.pl

Za nami kolejna

EKO GALA!

Monika Konopka,
fot. A Magda, P. Brud, K. Witek

To była już XVII edycja międzynarodowych targów produktów i żywności wysokiej jakości. W Centrum Wystawienniczo-Kongresowym G2A Arena w Jasionce, 16 i 17 grudnia, zaprezentowało się ponad stu wystawców, a ich stoiska oraz przygotowane atrakcje obejrzały setki zwiedzających.

Na gości EKO GALI czekało jak zwykle mnóstwo wydarzeń. Były konkursy z nagrodami, w tym odbywający się po raz 17. Konkurs Kulinarny, w którym wzięli udział uczniowie z polskich i zagranicznych szkół gastronomicznych. Nie zabrakło pokazów gotowania oraz pieczenia świątecznych słodkości. Były też warsztaty, w czasie których można było przygotować ozdoby choinkowe, a także wykład dla zainteresowanych ziołolecznictwem: „Z ziołowego ogródka”. Atrakcją targów był występ artystyczny „Zespołu Regionalnego We-sele Krzemienieckie”.

Dla najmłodszych zaaranżowana została strefa warsztatów i animacji: „Podkarpackie wczoraj i jutro”. Na stoisku można było zapoznać się z życiem w czasach PRL-u, a z drugiej strony z podkarpackimi innowacjami.

Targi skupiają producentów żywności wysokiej jakości oraz konsumentów. EKO GALA to forum wymiany wiedzy, doświadczeń, okazja do spotkań i rozmów handlowych oraz zawierania umów. Podczas wydarzenia zaprezentowano ekologiczne produkty spożywcze, a także ekologiczne kosmetyki i zioła. Na targach można też było znaleźć produkty tradycyjne wpisane na listę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na tegorocznych targach prezentowały się również Gospodarstwa Agroturystyczne z terenu Podkarpacia.

